

EEN "KATHOLIEKE" DAG VOOR DE GRUNN SCHUT GEMERT

Er wordt de laatste tijd veel geschreven over de katholiciteit van gilden, wat dat katholiek-zijn nog betekent en wat komt er van terecht. Het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde uit Gemert is net zo min een "heilig" gilde als vele andere broederschappen. Toch valt het op, dat de Sint-Antoniusviering, de optrekdag en de dag van het koningschieten niet zouden kunnen beginnen zonder een Eucharistieviering. Er ontstaat zelfs ontsteltenis als door of vanwege de kerkelijke bestuurders wijzigingen daarin worden aangebracht. Als er op Sint-Antoniusdag niet genoeg aandacht wordt besteed aan het leven van de heilige en wat dit nog voor de gildebroeders betekent, dan wordt er daarna tijdens de koffietafel over gemord. Als een parochiegeestelijke het bevrijdend schot niet lost bij het koningschieten, dan heerst er ontstemming, want het zijn toch | "heilige" momenten voor het gilde. Niet altijd mag het de gilden verweten worden, dat het katholieke bewustzijn van gilde en gildebroeders vermindert. De kerkelijke overheid draagt daaraan bewust en soms gedwongen aan bij.

De Mariaverering in het Gemertse kerkdorp Handel wordt beschouwd als de oudste in Brabant. De Duitse Orde, die van 1220 tot 1794 de zeggenschap over Gemert, vestigde zich vanaf het begin tot het jaar 1366 in het kerkdorp. In die tijd moet de Mariaverering zijn ontstaan. Zij bouwden er tijdens hun verblijf in Handel de eerste kapelkapel. Toen de protestantse legers van de Oranjes grote gebieden van Nederland veroverden en de burgerlijke bestuurders de katholieke eredienst in die gebieden verbodens, werden op veel plaatsen schuurkerken gebouwd of net over de grens van een "vrij" gebied gebouwd. Gemert was een Vrije en Souvereine Grondheerlijkheid van de Duitse Orde, behoorde niet tot het gebied van de Zeven Provinciën. Daarom mocht de eredienst dar worden uitgeoefend.

Via van mond-tot-mond reclame kwamen van overal in Nederland bedevaarten naar Handel. Zelfs uit Rotterdam zijn in die tijd bedevaarten bekend. Ook nu nog komen bedevaarten uit het Peelgebied jaarlijks naar Handel om daar de Maria te vereren. Onder de bedevaartgangers bevinden zich ook dikwijls complete gilden. De bekendste bedevaart is die van Valkenswaard. Deze komt op zaterdag nog te voet naar Handel om op zondag na de Hoogmis weer te voet de weg terug te gaan. Rond 1500 deelnemers vormen de stoet, de bedevaartgangers, die per auto op zondag de Hoogmis bijwonen niet meegerekend.

Ook het dorp Gemert telt het zich tot een eer om jaarlijks op Hemelvaartsdag te voet heen en terug ter bedevaart te gaan, De processie wordt georganiseerd door de plaatselijke O.L.Vrouwebroederschap, die in vol ornaat leiding geeft aan de stoet. Het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde Gemert, de plaatselijke Harmonie, O.L.Vrouwebruidjes trekken naast parochianen mee. In Handel worden zij door de geestelijkheid en het Sint-Jorisgilde aan de dorpsgrens afgehaald. Ook deze Gemertse bedevaart kent autorijders onder de pelgrims. Zondag 5 mei jl. was dat weer het geval, nu begunstigd door goed weer, want de Eucharistieviering vindt in de openlucht plaats op het door Gemert geschonken altaar in het processiepark. Het was dit jaar voor het gilde ook een bijzondere dag, waarop men eerst de bedevaart plicht vervulde, maar daarna ook nog present was bij de jubileummis van het gouden echtpaar Henk en Wilhelmiën de Koning voor hun dankviering naar de parochiekerk in Gemert

Hemelvaartsdag

Written by Teun

Wednesday, 08 June 2016 17:03 -

begeleidde. Dat vergde wel een aanpassing van het programma. De gildebroeders waren immers niet in de staat om thuis de maaltijd te gebruiken. Gildebroeders Leo van den Elsen, die gewoonlijk voor koffie met cake zorgt na de bedevaartsmis, had zijn aanbod dit keer gewijzigd en uitgebreid, zodat de gildebroeders zich konden sterken met een stevige maaltijdsoep, broodjes met kaas en vlees, en krentenbollen. De koffie bleef op het programma staan. Zo gesterkt werd de terugtocht begonnen. In Gemert zorgde gildelid Ruijs voor het aanvullen van het vochtverlies en bood in zijn bijzondere etablissement in de nabijheid van de kerk een verfrissing aan.

Het gilde kwam op tijd bij het gildehuis aan om nu het gouden paar naar de kerk te begeleiden voor hun dankviering en de tweede opluistering door het gilde van een eucharistieviering. Niemand klaagde daarover, ofschoon deze extra-zondag niet in familiekring kon worden doorgebracht. Als gildebroeder heb je trouw beloofd aan gilde en kerk en trouwens, je moet ook voor je broeder iets over hebben. Voor het paar was het een unicum, dat de priester, die hen op deze zelfde 5 mei-dag trouwde, ook in de dankviering voorging. Het was de broer van de gouden bruid. Diaken Van den Bosch assisteerde daarbij. Hij kent de gildegebruiken, want hij was medeoprichter van het O.L.Vrouwegiilde in Veghel en zelfs koning er van. Op verzoek van het bruidspaar werd de gildehulde bi de feestlocatie Kokse Hoeve verzorgd. Daar werd ook het gildecadeau aangeboden. Eerst tegen vijf uur kon men daarna het aangeboden drankje genieten en aanhoorden bruidspaar en genodigden heeft traditionele feestlied van het gemengd gildekoor.

Eerst tegen zessen eindigde de gildeactiviteit van deze dag. Voor de gildebroeders was kenmerkend de algemene uitspraak: gèr gedôn komen nog steeds veel mensen naar dit Mariaoord om haar voorspraak in te roepen voor persoonlijke noden. Zij vindt er troost in verdriet en sterkte voor persoonlijke noden. Uit de omliggende dorpen trekken nog elk jaar processies naar Handel. De bekendste is wel de processie uit Valkenswaard met nog steeds een grote deelname uit die plaats voor den lange voettocht. Ook Gemert houdt die traditie in leven. Daarom trekt op Hemelvaartsdag de Gemertse processie naar Handel. Vijf kilometer heen en terug. De Heilige Mis wordt gevierd in het processiepark.

Het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde gaat vooraf aan de processie. In Handel wordt de processie afgehaald door de celebranten en het Sint Jorisgilde. Het is een traditie, welke de beide gilden koesteren. In de laatste vijftig jaar is de processie slechts één keer afgelast wegens zware regenval.

Hemelvaartsdag

Written by Teun
Wednesday, 08 June 2016 17:03 -

Copyright © 2016 by Teun. All rights reserved. This document is the property of Teun and is intended for personal use only. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without the prior written permission of Teun.